

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Białymstoku**

Białystok, dnia 14 kwietnia 2010 r.

**Pan
Andrzej Rogowski
Dyrektor Szkoły Podstawowej Nr 1
im. Papieża Jana Pawła II w Łapach**

LBI-4101-25-03/2010
P/10/190

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku przeprowadziła w Szkole Podstawowej Nr 1 im. Papieża Jana Pawła II w Łapach (zwanej dalej „Szkołą”) kontrolę realizacji zadań w zakresie zapobiegania nadwadze i otyłości u dzieci i młodzieży w latach 2009-2011 (do 7 marca).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli, podpisanym w dniu 7 marca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację zadań w zakresie zapobiegania nadwadze i otyłości u dzieci i młodzieży w latach 2009-2011. Pozytywną ocenę uzasadniają w szczególności:

- uwzględnienie w szkolnym zestawie programów, w tym w *Programie wychowawczym Szkoły i Szkolnym programie profilaktyki* zadań dotyczących zdrowego odżywiania i zdrowego stylu życia oraz określenie sposobów realizacji tych zadań,
- realizowanie zajęć dydaktycznych i pozalekcyjnych w ww. zakresie,
- wykorzystywanie przy przygotowywaniu posiłków w Szkole zasad zdrowego żywienia.

1. Szkolny zestaw programów, w tym *Program wychowawczy i Szkolny program profilaktyki* uwzględniały zadania z zakresu zdrowego stylu życia i zdrowego odżywiania oraz sposoby realizacji tych zadań, zgodnie z załącznikiem Nr 2 do rozporządzenia Ministra

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół². W ramach celu szczegółowego programu wychowawczego *Uczeń potrafi dbać o zdrowie* przewidziano przekazywanie uczniom informacji dotyczących zdrowego stylu życia, wdrażanie do przestrzegania zasad zdrowego żywienia, zachęcanie uczniów do uczestnictwa w różnych formach aktywności ruchowej. Jednym z podstawowych celów *Programu profilaktyki* było kształtowanie postaw prozdrowotnych. W obu tych programach uwzględniono także realizację programów *Szklanka mleka* i *Owoce w szkole*, wdrażanych przez Agencję Rynku Rolnego.

W ramach realizacji działań w zakresie promocji zdrowia zaplanowanych w *Szkolnym programie wychowawczym* oraz *Programie profilaktyki*, nauczyciele Szkoły prowadzili zajęcia mające na celu poznanie zasad zdrowego żywienia, rozwijanie odpowiedzialności za własne zdrowie, a także zmierzające do wykształcenia u uczniów potrzeby dbałości o sprawność fizyczną. Analiza zapisów w sześciu z 27 dzienników lekcyjnych w roku szkolnym 2008/2009, 23 dzienników w roku szkolnym 2009/2010 i 23 dzienników w roku szkolnym 2010/2011 wykazała, że w Szkole w klasach I-III oraz na zajęciach przyrody, plastyki, techniki i godzinie wychowawczej w klasach IV-VI realizowano tematykę dotyczącą zdrowego stylu życia i żywienia.

W latach szkolnych 2009/2010 i 2010/2011 w czasie ferii zimowych zorganizowano uczniom zajęcia sportowe i taneczne, w których uczestniczyło 83 uczniów. W latach 2009-2010 przeprowadzono 550 godzin zajęć sportowych, turystyczno-krajoznawczych, taneczno-artystycznych i ekologicznych w ramach programu *Znam, wiem, potrafię – podniesienie jakości oświaty na ternie gminy Łapy*, w których uczestniczyło 140 uczniów. Uczniowie uczestniczyli również w zróżnicowanych pod względem programowym pozalekcyjnych zajęciach sportowo-rekreacyjnych, tj. w 59 wyjściach na basen (w tym w ramach projektu Ministra Sportu i Turystyki *Powszechna nauka pływania*), 31 wycieczkach, 20 zawodach sportowych, ośmiu rajdach i dwóch konkursach o tematyce związanej ze zdrowym stylem życia.

W Szkole przy przygotowywaniu posiłków wykorzystywano zasady zdrowego żywienia zawarte w monografiach wydanych przez Instytut Żywności i Żywienia w Warszawie, pt.: *Zasady prawidłowego żywienia dzieci i młodzieży oraz wskazówki dotyczące aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia* i *Obiady szkolne z uwzględnieniem zasad Dobrej Praktyki Higienicznej oraz systemu HACCP dla posiłków szkolnych*. W Szkole

² Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17.

wdrażano także *Kartę żywienia i aktywności fizycznej dzieci i młodzieży*. Jednak w sklepiku w Szkole sprzedawane były produkty o niskiej wartości żywieniowej takie jak słodycze i chipsy. Asortyment ten nie spełniał wytycznych określonych w pkt. 8 ww. *Karty*, zgodnie z którymi Szkoła nie może być miejscem sprzedaży produktów żywnościowych o niskiej wartości odżywczej, niezalecanych w żywieniu młodzieży szkolnej. Uzasadnione jest zatem kontynuowanie działań ograniczających zainteresowanie uczniów produktami o niskiej zawartości żywieniowej.

2. Zgodnie z zakresem ustalonym w załączniku Nr 4 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2009 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej³, w latach 2009-2010 przeprowadzono w klasach III i V, u odpowiednio 169 i 148 uczniów (kolejno 35,73% i 33,04% uczniów Szkoły), testy przesiewowe, dokonując pomiaru masy ciała i wysokości uczniów, w tym współczynnika BMI. W wyniku tych testów problem nadwagi i otyłości zdiagnozowano u siedmiu uczniów (2,2% zbadanych).
3. Sprawy z zakresu profilaktyki nadwagi i otyłości uczniów nie były w latach 2009-2011 przedmiotem obrad Rady pedagogicznej, a nauczyciele nie uczestniczyli w konferencjach, naradach i warsztatach poświęconych tym problemom. Tymczasem z analizy ankiet skierowanych do 48 nauczycieli wynika, że 43 nauczycieli nie czuje się przygotowanych do informowania rodziców o zagrożeniu ich dzieci nadwagą lub otyłością, a 39 do udzielania porad uczniom i rodzicom w sprawach związanych z otyłością.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o rozważenie uwzględnienia w ramach organizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli problematyki przeciwdziałania nadwadze i otyłości u uczniów.

* * *

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura NIK w Białymstoku, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Dyrektora, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku lub o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków, lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

³ Dz. U. Nr 139, poz. 1139 ze zm.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli
z up.
Agata Katarzyna Ciupa
WICEDYREKTOR